

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1084/2024
14.11.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светланае Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Гордане Којић и Александра Степановића, чланова већа, са саветником Машом Денић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног Зорана Рашковића, због кривичног дела разбојништво из члана 206. став 1. Кривичног законика у вези члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Зорана Рашковића, адвоката Јелене Лукавац, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Саду К 1100/22 од 28.11.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 193/24 од 23.04.2024. године, у седници већа одржаној дана 14.11.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Зорана Рашковића, адвоката Јелене Лукавац, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Саду К 1100/22 од 28.11.2023.године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 193/24 од 23.04.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду К 1100/22 од 28.11.2023. године према окривљеном Зорану Рашковићу у целости је остављена на снази пресуда Основног суда у Новом Саду К 1476/17 од 13.12.2018. године, која је потврђена пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 256/19 од 17.04.2019. године, а којим пресудама је окривљени осуђен на казну затвора у трајању од пет година.

Истом пресудом на основу члана 478. став 3. тачка 2. ЗКП, окривљеном Зорану Рашковићу је у казну затвора на коју је осуђен урачунато време које је провео на издржавању казне затвора у КПЗ Пожаревац по наведеној пресуди, од 15.01.2022. године до 18.07.2022. године, као и време проведено у притвору од 18.07.2022. године, па надаље. Поред тога, окривљени је на основу члана 264. став 4. ЗКП у вези члана 261. став 2. тачка 2., 5. и 7. ЗКП, ослобођен плаћања трошкова кривичног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 193/24 од 23.04.2024. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног Зорана Рашковића, а пресуда Основног суда у Новом Саду К 1100/22 од 28.11.2023. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног Зорана Рашковића, адвокат Јелена Лукавац, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП и члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, укине побијане пресуде или преиначи побијане пресуде и одбије оптужбу против окривљеног.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, у складу са одредбом члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет те је након оцене навода захтева, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче да су нижестепени судови побијаним пресудама учинили битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, јер је у конкретном случају застарело кривично гоњење против окривљеног, дана 11.07.2013. године. С обзиром да се не ради о процесној ситуацији (застарелости) која је настала након доношења решења о понављању поступка, већ је релативна застарелост кривичног гоњења наступила пре доношења наредбе о спровођењу истраге, односно пре покретања кривичног поступка против окривљеног, дана 11.07.2013. године, то је правноснажна пресуда Основног суда у Новом Саду К 1476/17 од 13.12.2018. године незаконита. Како је окривљеном стављено на терет да је кривично дело разбојништво извршио дана 13.04.2000. године, па је рок застарелости кривичног гоњења почео да тече поново 11.07.2003. године, након учињеног новог кривичног дела, то је релативна застарелост наступила дана 11.07.2013. године, пре доношења наредбе о спровођењу истраге од дана 21.11.2013. године. Уколико се има у виду тумачење ЗКП који је важио до 01.10.2013. године, кривични поступак је почињао решењем о спровођењу истраге, а наведено решење није ни донето, након подигнутог захтева за спровођење истраге од стране тужилаштва дана 31.10.2012. године, а исти се не може сматрати процесном радњом која се предузма ради откривања и гоњења учиниоца кривичног дела и којом је прекинут ток застарелости. Из свега изнетог бранилац закључује да истрага против окр. Рашковића није била у току, односно да је кривични поступак формално започет тек 21.11.2013. године по новом ЗКП, па је вођењем кривичног поступка, учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, Врховни суд оцењује као неосноване.

Кривично дело разбојништво из члана 206. став 1. Кривичног законика, чини онај ко употребом силе против неког лица или претњом да ће непосредно напасти на живот или тело одузме туђу покретну ствар у намери да њеним присвајањем себи или другом прибави противправну имовинску корист и за наведено кривично дело закон прописује казну затвора од две до десет година.

Одредбом члана 103. став 1. тачка 4) Кривичног законика је прописано да се кривично гоњење не може предузети када протекне десет година од извршења кривичног дела за које се по закону може изрећи казна затвора преко пет година.

Одредбом члана 104. Кривичног законика је прописано: ставом 1. да застарелост кривичног гоњења почиње од дана кад је кривично дело извршено; ставом 3. прописано је да се застарелост прекида сваком процесном радњом која се предузима ради откривања кривичног дела или ради откривања и гоњења учиниоца због учињеног кривичног дела; ставом 4. је прописано да се застарелост прекида и кад учинилац у време док тече рок застарелости учини исто тако тешко или теже кривично дело; док је ставом 5. прописано да сваким прекидом застарелост почиње поново да тече.

Из списка предмета произлази да је кривично дело за које се против окривљеног Зорана Рашковића водио кривични поступак окривљени учинио дана 13.04.2000. године, да је против окривљеног истражном судији Основног суда у Новом Саду, јавни тужилац ОЈТ у Новом Саду поднео захтев за спровођење истраге КТ 4168/12 дана 31.10.2012. године, а због основане сумње да је извршено кривично дело разбојништво из члана 206. став 1.КЗ у вези чл.33. КЗ, док је наредба о спровођењу истраге јавног тужиоца ОЈТ у Новом Саду КТ 4168/12 поднета дана 21.11.2013. године. Поред тога из списка предмета и то пресуде Окружног суда у Крагујевцу К 79/2003 од 12.09.2005. године произлази да је окривљени Зоран Рашковић, дана 15.05.2003. године извршио кривично дело тешки случајеви разбојништва из члана 169. став 1. у вези чл.168. ст.2 и 1. КЗ РС у вези чл.22 ОКЗ.

Полазећи од наведеног, по налажењу Врховног суда, ток застаревања кривичног гоњења у конкретном случају, прекинут је извршењем новог кривичног дела - дана 15.05.2003. године, које је теже кривично дело од предметног кривичног дела.

Према томе, од момента извршења последњег кривичног дела које је окривљеном стављено на терет дана 15.05.2003. године, застарелост кривичног гоњења је прекинута, па до предузимања процесне радње – захтева за спровођење истраге дана 31.10.2012. године, није протекао законом прописан рок из члана 103. тачка 4) Кривичног законика, а то је време од десет година, сходно цитираним одредбама члана 104. став 3. 4. и 5. Кривичног законика.

У конкретном случају није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног, с обзиром да по оцени Врховног суда, ни у једној фази поступка није долазило до прекорачења рокова из члана 103. и члана 104. Кривичног законика.

Поред тога, бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче и битну повреду одредба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, наводима да су побијане пресуде засноване на налазу и мишљењу вештака Татјане Жеравић, која је претходно била испитана као сведок на главном претресу. У вези наведеног, бранилац истиче да се извештај о идентификацији не може сматрати доказом у кривичном поступку, већ оперативном информацијом, па је накнадним одређивањем дактилоскопског вештачења и форензичке документације, у поновљеном поступку, дата доказна снага наведеном извештају. При томе, по наводима одбране, Татјана Жеравић је током целог поступка имала својство сведока, а тек након одређивања дактилоскопског вештачења, иста је добила процесни статус вештака. Оваквим поступањем су повређене одредбе члана 116. ЗКП, којима је прописано да се за вештака неће одредити лице које је испитано као сведок.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, Врховни суд оцењује као неосноване.

Из списка предмета произлази да је у поновљеном поступку, а која пресуда се побија захтевом, суд одредио дактилоскопско вештачење трагова папиларних линија који су преузети и фиксирани приликом увиђаја, а који записник о вештачењу од 29.06.2023. године представља саставни део доказа, на коме је заснована пресуда.

Одредбом члана 114. став 4. ЗКП прописано је да ако за одређену врсту вештачења постоји стручна установа или се вештачење може обавити у оквиру државног органа, таква вештачења, нарочито ако су сложенија, по правилу, ће се поверити таквој установи или органу, који ће потом одредити једног или више стручњака за давање налаза и мишљења.

Имајући у виду да је суд наведено вештачење поверио НЦКФ-у као стручној установи, у смислу цитиране законске одредбе, наведено вештачење представља законити доказ на коме се може засновати пресуда. Такође, испитивање форензичког вештака НЦКФ Татјане Жеравић пред судом у вези процедуре поступања –рада форензичара, као и обраде трагова који су нађени на лицу места, не доводи у питање законитост вештачења, јер се у конкретном случају не ради о испитивању сведока, нити је Татјана Жеравић у било којој фази кривичног поступка имала својство сведока, како то погрешно закључује одбрана.

Самим тим, у конкретном случају није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног.

Осталим наводима захтева за заштиту законитости, бранилац окривљеног оспорава законитост извештаја о идентификацији, затим полемише о личности вештака форензичара, те чињенице да је иста особа сачинила и извештај и вештачење испред НЦКФ-а, на који начин оспорава чињенично стање и изведене доказе током поступка и указује на повреду закона из члана 440. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац, сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреде закона из члана 440. ЗКП, као ни члана 15. став 4. ЗКП и члана 473. ЗКП, који бранилац окривљеног, такође истиче у поднетом захтеву, то се Врховни суд у оцену навода захтева у овом делу није упуштао.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Маша Денић, с.р.

Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић